

Liidu õigusega võib olla vastuolus keeld edastada üle riigi ülekantavate Saksa telesaadete raames reklaami, mida levitatakse üksnes piirkonna piires

Nimelt on võimalik esiteks, et selline täielik keeld läheb kaugemale sellest, mis on telesaadete mitmekesise pakkumise säilitamiseks vajalik, jättes piirkondliku telereklaami tulud piirkondlikele ja kohalikele teleringhäälinguorganisatsioonidele, ning teiseks, et sellega kaasneb üleriigiliste teleringhäälinguorganisatsioonide ja internetipõhiste reklaamipakkujate lubamatu ebavõrdne kohtlemine

Austria õiguse alusel asutatud äriühing Fussl Modestraße Mayr GmbH käitab mitut Austrias ja Baieri liidumaal (Saksamaa) asuvat moekauplust. Ta sõlmis 2018. aastal lepingu SevenOne Media GmbH-ga, mis on Saksa teleringhäälinguorganisatsiooni ProSiebenSat.1 turundusettevõtja. Lepingu ese oli reklaami edastamine üleriigilise telekanali ProSieben saadetes üksnes Baieri liidumaal.

SevenOne Media aga keeldus asjaomase lepingu täitmisest. Nimelt keelab teatav Saksa liidumaade vahel sõlmitud leping alates 2016. aastast teleringhäälinguorganisatsioonidel edastada kogu riigi territooriumil ülekantavates saadetes telereklaami, mida levitatakse üksnes piirkonna piires. Keelu eesmärk on jätta piirkondliku telereklaami tulud piirkondlikele ja kohalikele teleringhäälinguorganisatsioonidele, tagades neile rahastamisallika ja seega ka nende püsijäämise, et aidata neil piirkondliku ja kohaliku sisu tootmise kaudu pakkuda mitmekesist teleprogrammi. Keelule on lisatud „avamise tingimus“, mis võimaldab liidumaadel lubada üleriigiliste saadete raames edastada telereklaami piirkonna piires.

Neil asjaoludel palub Landgericht Stuttgart (Stuttgardi esimese astme kohus, Saksamaa), kelle lahendada on asjaomase lepingu täitmist puudutav vaidlus, selgitada, kas vastav keeld on liidu õigusega kooskõlas.

Selles kohtuasjas palutakse Euroopa Kohtul eelkõige kohaldada teatavaid põhimõtteid, mis tulenevad tema kohtupraktikast seoses teenuste vaba liikumisega, ning tõlgendada Euroopa Liidu põhiõiguste hartat (edaspidi „harta“) teatavas kontekstis, milleks on üleriigilistel telekanalitel kohaliku reklaami edastamise keeld. Sellises analüüsis ei tohi jätta tähelepanuta internetiplatvormidel osutatavaid reklaamiteenuseid, mis võivad traditsioonilise meediaga konkureerida.

Euroopa Kohtu hinnang

Esimesena, seoses „audiovisuaalmeedia teenuse“ direktiiviga¹ märgib Euroopa Kohus, et käesoleval juhul ei kuulu kohaldamisele selle direktiivi artikli 4 lõige 1, mille kohaselt liikmesriigid võivad teatud tingimusel nõuda asjaomase direktiiviga koordineeritud valdkondades üksikasjalikumate või rangemate eeskirjade järgimist, et tagada vaatajate huvide kaitse. Kuigi kõnealune keeld kuulub tõesti asjaomase direktiiviga hõlmatud valdkonda, milleks on telereklaami valdkond, puudutab see siiski teatavat spetsiifilist valdkonda, mida ei reguleeri direktiivi artiklid ja mille eesmärk ei ole pealegi televaatajate kaitse. Seetõttu ei ole tegemist „üksikasjalikumaga“ või

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT 2010, L 95, lk 1).

„rangema“ eeskirjaga asjaomase direktiivi artikli 4 lõike 1 tähenduses, mistõttu kõnealune keeld ei ole selle sätte vastuolus.

Teisena, mis puutub kõnealuse keelu kooskõlasse ELTL artikliga 56 tagatud teenuste osutamise vabadusega, siis nendib Euroopa Kohus kõigepealt, et selle keeluga piiratakse nimetatud põhivabadust, kahjustades nii reklaamiteenuste pakkujaid, kelleks on teleringhäälinguorganisatsioonid, kui ka nende teenuste saajaid, kelleks on reklaamitellijad, ning eelkõige neid, kelle asukoht on muus liikmesriigis. Seejärel tuleb Euroopa Kohus asjaomase keelu põhjendatusega seoses meelde, et teleprogrammi mitmekesise pakkumise säilitamine võib olla ülekaalukas üldine huvi. Lõpetuseks tõdeb Euroopa Kohus seoses piirangu proportsionaalsusega, et meedia mitmekesisuse säilitamise eesmärk, kuna see on seotud põhiõigusega sõnavabadusele, jätab riigi ametiasutustele tõepoolest ulatusliku kaalutusõiguse. Siiski peab piirang olema taotletava eesmärgi saavutamiseks sobiv ning see ei tohi minna kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik.

Siinkohal märgib Euroopa Kohus esiteks, et asjaomasel keelul võib puududa ühtsus, mis võib olla tingitud asjaolust – mida peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus –, et see on kohaldatav üksnes üleriigiliste teleringhäälinguorganisatsioonide pakutavatele reklaamiteenustele, mitte aga internetipõhiste eelkõige lineaarsetele reklaamiteenustele. Nimelt võib olla tegemist Saksa reklaamiturul konkureerivate kaht liiki teenustega, mis võivad kujutada endast sama ohtu piirkondlike ja kohalike teleringhäälinguorganisatsioonide rahalisele olukorrale ning seega kõnealuse sätte eesmärgile soodustada meedia mitmekesisust.² Teiseks märgib Euroopa Kohus seoses keelu vajalikkusega, et vähem piirav meede võib tuleneda „avamise tingimusega“ ette nähtud loasüsteemi tegelikust rakendamisest liidumaade tasandil. Siiski peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima, kas seda *a priori* vähem piiravat meetet saab tegelikult vastu võtta ja rakendada nii, et praktikas oleks võimalik seatud eesmärk saavutada.

Kolmandana tõdeb Euroopa Kohus seoses harta artikliga 11 tagatud sõna- ja teabevabadusega, et sellega ei ole vastuolus keeld edastada üleriigilistel telekanalitel piirkondlikku reklaami, nagu on asjaomasel liikmesriigi meetmes sisalduv keeld. Nimelt seisneb kõnealune keeld peamiselt selles, et omavahel on kaalutud ühelt poolt üleriigiliste teleringhäälinguorganisatsioonide ja reklaamitellijate ärilist sõnavabadust ning teiselt poolt kaitset, mis on tagatud piirkondliku ja kohaliku meedia mitmekesisusele. Seetõttu võis Saksa seadusandja õiguspäraselt järeldada – ilma et ta oleks ületanud talle antud ulatuslikku kaalutusruumi –, et avaliku huvi kaitsmine peaks prevaleerima üleriigiliste teleringhäälinguorganisatsioonide ja reklaamitellijate erahuvi üle.

Neljanda ja viimasena otsustab Euroopa Kohus, et kõnealune keeld ei ole vastuolus ka harta artiklis 20 tunnustatud võrdse kohtlemise põhimõttega, kui sellega ei kaasne üleriigiliste teleringhäälinguorganisatsioonide ja eelkõige lineaarsete internetipõhiste reklaamipakkujate ebavõrdset kohtlemist reklaami edastamisel piirkonna piires. Siinkohal peab eelotsusetaotluse esitanud kohus kontrollima, kas üleriigiliste teleringhäälinguorganisatsioonide olukord ja eelkõige lineaarsete internetipõhiste reklaamiteenuste pakkuja olukord piirkondlike reklaamiteenuste osutamisel on nende vastavat olukorda iseloomustavate asjaolude poolest, milleks on eelkõige reklaamiteenuste tavapärane kasutusviis, nende osutamise viis või ka õiguslik raamistik, milles neid teenuseid osutatakse, oluliselt erinevad.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [tervikekst](#) on CURIA veebilehel alates selle kuulutamise päevast.

² Põhikohtuasja asjaolud on sisuliselt võrreldavad asjaoludega, mille alusel tehti 17. juuli 2008. aasta kohtuotsus Corporación Dermoeestética, [C-500/06](#) (vt samuti pressiteade nr [56/08](#)).

Täiendavat teavet annab Gitte Stadler, ☎ (+352) 4303 3127

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)” kaudu ☎ (+32) 2 2964106